

Skolas projekta “Skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu apraksti kā ceļš uz pašvadītu mācīšanos” īstenošana

2020. gada 12. novembrī Rīgas 34. vidusskolā tika sākts darbs pie projekta “Skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu apraksti kā ceļš uz pašvadītu mācīšanos”. Projekta īstenošanu atbalsta Rīgas Izglītības un informatīvi metodiskais centrs (projekts “Atbalsts kompetenču pieejas īstenošanai skolā”). Skolas projekta “Skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu apraksti kā ceļš uz pašvadītu mācīšanos” mērķis ir izveidot un aprobēt skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu algoritmu 1., 4., 7. un 10. klasē.

Plānotie projekta īstenošanas rezultāti ir:

1. Skolas pedagogi būs iepazinušies ar skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu piemēriem un teorētisko pamatojumu;
2. Skolas pedagogi būs izveidojuši un aprobējuši skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstus;
3. Skolas pedagogi būs dalījušies pieredzē ar savas jomas un Skolas pedagogiem, stāstot par veismēm un problēmsituācijām, ar kurām nācies saskarties, veidojot skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstus: tiks izstrādāts skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu izveides algoritms;
4. Apmācības rezultātā tiks izveidoti konkrētās mācību situācijās izmantojami skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu apraksti, kas tiks publicēti Skolas blogā “Metodisko atradumu krātuve”.

Projekta īstenošana notika tiešsaistē. 2020. gada 12. novembrī Skolas pedagogi tikās pirmajā tiešsaistes seminārā “Zināšanu un prasmju līmeņu apraksti: teorētiskais pamatojums un iespējamie izveides algoritmi” ZOOM platformā. Pirmajā tikšanās reizē tika organizēta lekcija ar diskusijas elementiem, kuras laikā pedagogi tika iepazīstināti ar īstenojamā projekta mērķiem un sasniedzamo rezultātu. Pedagogiem tika sniegta informācija par zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu teorētisko pamatojumu un iespējamajiem izveides algoritmiem.

Laikā no 12. oktobra līdz 8. decembrim pedagogi strādāja individuāli, veidoja vienu skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu. Aktivitātes mērķis bija izvērtēt, kāds metodiskais atbalsts pedagogiem būs nepieciešams, veidojot zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu. Pedagogi, veicot darbu, definēja problēmjautājumus, uz kuriem kopā, strādājot mācīšanās grupās, tika meklētas un rastas atbildes.

10. decembrī tika organizēts pedagogu sadarbības (mācīšanās) grupu darbs, mācīšanās grupas veidoja viena priekšmeta skolotāji, kas strādā vienā klašu grupā (1. – 4. klase, 5. – 9. klase, 10. – 12. klase). Strādājot sadarbības grupās, pedagogi iepazīstināja viens otru ar

izveidotajiem zināšanu un prasmju līmeņu aprakstiem, diskutēja par to, kā veidot aprakstu tā, lai izglītojamiem sniegtā atgriezeniskā saite padziļinātu mācību motivāciju un izkoptu pašvadītas mācīšanās prasmes. Pedagogi, strādājot attālināti mazajās sadarbības grupās, formulēja to, kāda metodiskā palīdzība ir nepieciešama, lai izveidotu jaunā satura prasībām atbilstošu skolēnu zināšanu un prasmju līmeņa aprakstu. Informācija par to, kāda metodiskā palīdzība ir nepieciešama, tika nosūtīta projekta koordinatorei. Pedagogi izvērtēja to, vai skolā ir jāveido vienots zināšanu un prasmju līmeņa apraksts vai katras jomas mācību satura specifika nosaka to, ka līmeņu apraksti, saglabājot diferenciāciju līmeņos, var būt pēc formas dažādi.

21. decembrī kopā tika pulcināti visi vienas jomas pedagogi. Tiks organizēts apaļais galds, kura laikā mācīšanās grupas iepazīstināja kolēģus ar paveikto, tika diskutēts par to, kā veidot metodisko materiālu tā, lai tas palīdzētu sniegt izglītojamiem jēgpilnu atgriezenisko saiti, lai informācija tiktu sniegta precīzi, lai tā būtu uzskatāma. Vienas mācību jomas pedagogi definēja to, kas būtu iekļaujams skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstā, kāda informācijas organizācijas forma ir vispiemērotākā attiecīgās mācību jomas mācību saturam.

2021. gada 11. janvārī kopā pulcējās eksperti – skolotāji no dažādām mācību satura jomām. Viņi stāstīja par to, kādas problēmsituācijas risinātas, kopā strādājot vienas mācību jomas skolotājiem, izvērtēja, kādi principi ir liekami skolas kopējā skolēnu zināšanu un prasmju līmeņa apraksta pamatā. Tika nolemts:

1. ņemot vērā mācību priekšmetu satura specifiku, veidojot skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstus, visos priekšmetos tiks saglabāts dalījums četros līmeņos (eksperts, praktiķis, māceklis, iesācējs);

2. ja tas ir nepieciešams, līmeņu aprakstam tiek pievienota informācija, kādā gadījumā prasme netiek uzskatīta par apgūtu;

3. tiek izstrādāti skolēnu zināšanu un prasmju apraksta līmeņi, kas izmantojami, sniedzot atgriezenisko saiti par skolēnu sniegumu, veicot starpdisciplinārus kompleksus uzdevumus (laboratorijas un pētnieciskie darbi, esejas, u.c.);

4. veidojot skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstus, kas izmantojami konkrētās mācīšanās situācijās, apraksta forma var atšķirties, saglabājot dalījumu četros līmeņos (eksperts, praktiķis, māceklis, iesācējs).

Laikā no 12. janvāra līdz 22. aprīlim eksperti (skolotāji konsultanti) strādāja ar skolas pedagogiem, kas aprobēja izveidotos skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstus. Eksperti vēroja tiešsaistes mācību stundas, kurās tika izmantoti skolēnu zināšanu un prasmju līmeņi un sniedza nepieciešamās konsultācijas. Katram apmācībā iesaistītajam pedagogam zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu aprobācijas laikā tika nodrošināta vismaz viena konsultācija.

Sadarbojoties ar ekspertiem, zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu aprobācijas laikā pedagogi saņēma konsultācijas un atgriezenisko saiti par izveidotajiem skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstiem. Aprobācijas laikā pedagogi izveidoja un projekta koordinatorei iesniedza vienā mācību situācijā izmantojamu skolēnu zināšanu un prasmju līmeņu aprakstu. Pamatojoties uz skolotāju izveidotajiem darbiem, skolas Metodiskā padome pieņems lēmumu par to, kāds metodiskais atbalsts skolotājiem ir nepieciešams nākamajā mācību gadā, plānos skolas metodisko darbu.

29.aprīlī tika organizēta pieredzes apmaiņas konference, kuras laikā tika veikts projekta īstenošanas rezultātu apkopojums. Konference tiks organizēta tiešsaistē, izmantojot ZOOM platformu. Konferencēs laikā pedagogi dalījās ar labās prakses piemēriem, par savu darbu stāstīja skolotāji konsultanti, tika izvērtēts tas, kas uzskatāms par skolas pedagogu mācīšanās grupu darba stiprajām pusēm un kas vēl ir pilnveidojams. Konferencēs laikā tika apkopoti apmācību rezultāti, īstenota refleksija, tika sniegta pedagogu un apmācības organizatoru atgriezeniskā saite par apmācībām (saturu, procesu, rezultātiem). Tika plānota turpmākā skolas metodiskā darba stratēģiskā plānošana: kopā ar mācībās iesaistītajiem skolotājiem tika izvērtēts, vai nākamā gada plānotais metodiskais darbs atbilst skolotāju šī brīža profesionālajām vajadzībām. Tika nolemts nākamajā gadā strādāt, lai izkoptu skolēnu pētnieciskās prasmes, īpaši prasmi, kas nepieciešama, lai precīzi un korekti formulētu pētījuma mērķi, uzdevumu, pētījuma jautājumus, aprakstītu pētījuma metodoloģiju un formulētu secinājumus.

Pēc pieredzes apmaiņas konferences Skolas blogā “Metodisko atradumu krātuve” projekta koordinatore ievietos pedagogu izstrādātos zināšanu un prasmju līmeņu aprakstus. Tādējādi informācija par pedagogu izstrādātajiem zināšanu un prasmju līmeņu aprakstiem kļūst pieejama visiem interesentiem.

Rakstu sagatavoja Rīgas 34. vidusskolas direktores vietniece izglītības jomā Inga Sokolova